

CELINA OSIECKA Usługi fotograficzne

WYSTAWA 14.05 – 16.10.2022

Muzeum Warszawskiej Pragi
oddział Muzeum Warszawy, ul. Targowa 50/52

muzeumwarszawy.pl

Patroni medialni:

Poleca **nami** naszemiasto.

nasza HISTORIA

CELINA OSIECKA Usługi fotograficzne

WYSTAWA 14.05 – 16.10.2022

Wystawa **Celina Osiecka. Usługi fotograficzne** będzie otwarta od 14 maja do 16 października 2022 r. w **Muzeum Warszawskiej Pragi przy ul. Targowej 50/52.**

Muzeum jest czynne we wtorek, środę, piątek i niedzielę w godzinach od 11:00 do 18:00, a w czwartek i sobotę od 11:00 do 20:00.

Bilety: 5 zł / 3 zł, w czwartki wstęp bezpłatny.

Kuratorka: Antonina Gugąła

Producent: Michał Tański

Projekt wystawy: Aneta Faner

Oprawa graficzna: Martyna Wyrzykowska

Projekt plakatu: Joanna Bębenek

Program towarzyszący: Katarzyna Chudyńska-Szuchnik

Kontakt dla mediów: Aleksandra Migacz

+48 22 277 43 45, aleksandra.migacz@muzeumwarszawy.pl

Projekt zrealizowano w ramach stypendium artystycznego m.st. Warszawy.

Patronat medialny:

Poleca **nam!** [naszemiasto.](http://naszemiasto.pl)

nasza HISTORIA

O WYSTAWIE

Celina Osiecka,
fot. Jerzy Nogal

Fotografka Celina Osiecka jest autorką tysięcy portretów warszawianek i warszawiaków. W 1968 roku uzyskała tytuł Mistrza rzemiosła w dziedzinie fotografowanie, a następnie otworzyła własny zakład, który prowadzi nieprzerwanie do dziś. Od 14 maja fotografie autorstwa Celiny Osieckiej będzie można zobaczyć nie tylko w witrynie przy ulicy Zwycięzców na Saskiej Kępie, ale także w Muzeum Warszawskiej Pragi!

Zakład przy ulicy Zwycięzców wyróżnia się na tle innych stołecznych pracowni fotograficznych ze względu na analogowy charakter pracy Celiny Osieckiej. Fotografka naświetla wizerunki klientów i klientek na czarno-białych negatywach, które następnie poddaje obróbce chemicznej w ciemni, a na koniec retuszuje tradycyjną metodą ołówkową. W efekcie każda odbitka wykonana w zakładzie jest unikalna. Dawniej wykonywała zdjęcia do dokumentów i okolicznościowe, teraz przede wszystkim pamiątkowe portrety fotograficzne.

Na wystawie pokazane zostaną fotografie z archiwum zakładu Celiny Osieckiej wykonane między 1962 a 2022 rokiem, wybrane spośród tysięcy uporządkowanych alfabetycznie negatywów i odbitek. Obok fotografii portretowej i okolicznościowej, przybliżony zostanie rzemieślniczy aspekt pracy fotografki – technika retuszu ołówkowego i oryginalne teczki przygotowane na egzamin czeladniczy i mistrzowski. Zdjęcia z rodzinnego albumu Celiny Osieckiej pokażą zaś historię samego zakładu i zmieniającej się wokół niego rzeczywistości.

Wystawa Celina Osiecka. Usługi fotograficzne to nie tylko prezentacja sylwetki wyjątkowej warszawianki, ale także dokument półwiecza historii rzemiosła fotograficznego, świadectwo zmian, które zaszły w dziedzinie fotografii, w kulturze, modzie i obyczajowości.

Bez tytułu (zakład fotograficzny przy ul. Zwycięzców 25)
z cyklu „Fotograf Warszawski”,
fot. Antonina Gugąta, 2016

O WYSTAWIE

Celina Osiecka podczas wykonywania portretu Antoniny Gugały, 2022, fot. Katarzyna Chudyńska-Szuchnik

Kuratorka wystawy, Antonina Gugała, poznała Celinę Osiecką w 2016 roku podczas realizacji projektu artystycznego „Fotograf Warszawski”. W ramach pracy Gugała sporządziła dokumentację witryn ponad 80 zakładów fotograficznych działających wówczas na terenie Warszawy oraz zleciła wykonanie swojego portretu we wszystkich zmapowanych pracowniach fotograficznych. W efekcie powstał wyjątkowy zbiór 102 fotografii (tzw. „zdjęć do dyplomu”), ukazujący zróżnicowany charakter świadczonych w zakładach usług. Spotkanie z Celiną Osiecką było początkiem bliższej znajomości i zaowocowało wystawą poświęconą fotografce oraz towarzyszącą ekspozycji książką.

Celina Osiecka to fotografka, autorka portretów tysięcy warszawiaków i warszawianek. W 1968 roku uzyskała tytuł mistrza rzemiosła w dziedzinie fotografowanie, a następnie otworzyła własny zakład przy ulicy Zwycięzców na Saskiej Kępie, który prowadzi nieprzerwanie do dziś.

Przez ponad 50 lat aktywności zakładu zawód fotografki przeszedł radykalną transformację: z analogowego, czarno-białego rzemiosła przeistoczył się w barwną, cyfrową fotografię użytkową. Osiecka oparła się tej rewolucji. W swojej praktyce zawodowej wciąż korzysta z analogowych metod pracy – wizerunki klientów i klientek naświetla na czarno-białych negatywach, które następnie poddaje obróbce chemicznej w ciemni, a na koniec retuszuje tradycyjną metodą ołówkową. W efekcie każda odbitka wykonana w zakładzie jest unikalna.

Przywiązanie do materialności fotografii widać również w sposobie prowadzenia archiwum zakładu. Wyjątkowy zbiór, na którego podstawie powstała wystawa, obejmuje fotografie wykonane między 1962 a 2022 rokiem i liczy tysiące uporządkowanych alfabetycznie negatywów i odbitek. Poza profesjonalnym dorobkiem fotografki pokazujemy także odbitki z rodzinnego albumu Osieckiej, dokumentujące zmieniającą się rzeczywistość ostatniego półwiecza.

Antonina Gugała

Antonina Gugała. Zdjęcie wykonane na potrzeby cyklu „Fotograf Warszawski”, 2016, fot. Celina Osiecka

PROGRAM WYDARZEŃ TOWARZYSZĄCYCH

OPROWADZANIA KURATORSKIE

W maju, w czerwcu oraz w październiku po wystawie oprowadzi kuratorka Antonina Gugała

OPROWADZANIE ONLINE

Seria krótkich filmów z udziałem kuratorki Antoniny Gugały oraz bohaterki wystawy, Celine Osieckiej

SPACERY PO SASKIEJ KĘPIE

„Kultowe zakłady rzemieślnicze Saskiej Kępy”

Na trasie spaceru znalazły się: Zakład Fotograficzny Celine Osieckiej, Pracownia Zegarmistrzowska Marka Drzażdżyńskiego i Cukiernia Irena. To firmy-zabytki z historią sięgającą kilku dekad. Spacer poprowadzi Katarzyna Chudyńska-Szuchnik, autorka książki „Zręczni. Historie z warszawskich pracowni i warsztatów”.

Data: 14.05.2022 i 10.09.2022, godz. 15.00 – 17.30

PANEL DYSKUSYJNY

„Fotografia rzemieślnicza. Twórcze przekształcenia”

Spotkanie o potencjale działań artystycznych w kontekście fotografii rzemieślniczej. Wśród zaproszonych gości będzie Antonina Gugała, która opowie o współpracy z Celiną Osiecką oraz o projekcie „Fotograf Warszawski” (2016).

Data: wrzesień 2022

WYKŁAD

„Za fotografię rzemieślniczą”

Wykład na temat koncepcji radykalnego programu socjologii wizualnej, która skupia się na społeczno-kulturowym kontekście powstania obrazu fotograficznego. Patrzenie „za fotografię” to przyglądanie się temu, co dzieje się przed i po wykonaniu obrazu, co dzieje się z samym obrazem. Podczas wykładu przyjrzymy się z tej perspektywy zjawisku fotografii rzemieślniczej.

Data: październik 2022

WARSZTATY

Retusz ołówkowy

Wprowadzenie do techniki retuszu ołówkowego wykonywanego na materiałach negatywowych – tradycyjnej metody poprawiania wyglądu portretowanej osoby. Przybliżona zostanie historia technik retuszerskich, na podstawie przykładów oryginalnych prac zaprezentowane zostaną różnorodne metody, a najbliższej preferowanej przez Celinę Osiecką technice retuszu ołówkowego. Każdy z uczestników będzie miał okazję poddać obróbce przygotowany wcześniej negatyw.

Prowadzenie: Anna Seweryn, konserwatorka fotografii, absolwentka Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki ASP w Krakowie, opiekunka zasobu fotograficznego i audiowizualnego Narodowego Archiwum Cyfrowego.

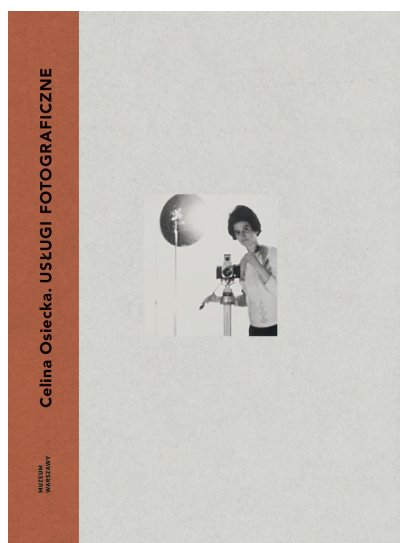
Data: 25.08.2022, 17.00 – 20.00

Wykonywanie odbitek

W ciemni fotograficznej zaaranżowanej w Muzeum Pragi będzie można wykonać odbitki z wywołanych już czarno-białych filmów. Kompletnie wyposażenie domowej ciemni podarowane Muzeum przez Państwa Teresę i Mirosława Nowaków dopełnia kultowy powiększalnik Krokus. Warsztaty poprowadzi pan Mirosław Nowak.

Termin: Pięć spotkań warsztatowych w okresie lipiec – październik.

Szczegóły wkrótce: <https://muzeumpragi.pl/>

Celina Osiecka.
Usługi fotograficzne

red. Antonina Gugała

ISBN: 978-83-65777-95-9

Format: 130 x 190 mm

Liczba stron: 112 str.

Cena: 39 zł

Premiera: 14 maja

Koncepcja i teksty:
Antonina Gugała

Projekt graficzny i skład:
Magdalena Piwowar |
Siostry Piwowar Studio

Opieka merytoryczna:
Karolina Puchała-Rojek

Redakcja językowa i korekta:
Ewelina Solarek

Koordinacja wydawnicza:
Aleksandra Kędziorek

Digitalizacja:
Michał Matyjaszewski

Postprodukcja zdjęć:
Piotr Antonów

Celina Osiecka w rozmowie z Antoniną Gugałą opowiada o pracy w zawodzie fotografki oraz przybliża tradycyjne techniki wykonywania, wywoływania i retuszowania zdjęć. Z tej perspektywy odkrywamy cenny fragment historii warszawskiej fotografii rzemieślniczej, a towarzyszące rozmowie hasła pokazują ją w szerszym kontekście.

FRAGMENTY KSIĄŻKI

(...)

Na początku zaskoczyła mnie informacja, że Celina Osiecka w swojej praktyce zawodowej wciąż posługuje się fotografią analogową, a więc wykonuje zdjęcia na negatywach, które następnie własnoręcznie opracowuje w ciemni. Później okazało się, że zajmuje się wyłącznie fotografią czarno-białą – już w pierwszych słowach rozmowy musiałam potwierdzić, że zdjęcie, które zamawiam na pewno nie musi być barwne. Zaciekawiona, zapewniłam fotografkę, że tak jest i wreszcie zostałam wpuszczona za tajemniczą kotarę, do wnętrza studia. Kiedy usiadłam na niepozornym, okrągłym stołeczku z regulacją wysokości, szybko zdałam sobie sprawę, że mam do czynienia z mistrzynią fachu, która doskonale wie, jaki efekt chce osiągnąć. Z uwagą obserwowałam, jak fotografka zbliża i oddala ode mnie ciężkie lampy studyjne, aby dobrać odpowiednie oświetlenie. W jej gestach można było dostrzec rzemieślniczą precyzję – bez miejsca na zbędne ruchy.

Na zamówienie czekałam kilka tygodni, przez co wrażenie wyjątkowości tej sytuacji się potęgowało. Kiedy wreszcie zostałam zaproszona do zakładu po odbiór i na miejscu z niepozornej koperty wyjęłam naświetloną na mięsistym papierze niewielką odbitkę, przypomniałam sobie o materialnym rodowodzie fotografii. Zdjęcie jako przedmiot nabiera niezwyklej mocy – trudno je bezrefleksyjnie zniszczyć lub wyrzucić. Staje się w pewnym sensie częścią osoby, którą przedstawia. Jest jednocześnie wyjątkowe, a zarazem powtarzalne. Czekają na mnie pięć wyretuszowanych, identycznie naświetlonych odbitek – w końcu podstawową umiejętnością fotografa rzemieślnika jest tworzenie kopii oryginalnego obrazu. Historia zakładu Celiny Osieckiej okazała się doskonałym punktem wyjścia do opowieści o przemianach stołecznej fotografii rzemieślniczej na przestrzeni ostatnich 60 lat.

(...)

Jak wyglądały początki Pani zakładu?

Kiedy zdałam egzamin miałam 27 lat i byłam uważana za jedną z najmłodszych mistrzyń w cechu. Byłam zmuszona zacząć pracę, bo nie chciałam przerywać kształcenia swoich zawodowych umiejętności. Poza tym mój mąż mocno mnie do tego motywował. Wspólnie kupiliśmy aparat, na początku to był Praktisix. Potem musiałam jeszcze postarać się o zezwolenie na prowadzenie zakładu. To były tak trudne czasy, że nie można było wynająć sobie osobno lokalu. Załatwiłam formalności i zaczęłam pracę w naszym dwu-

pokoju mieszkaniu. Wykorzystałam jeden z pokoi i urządziłam w nim atelier. Ciemnia była w spiżarni, gdzie na stałe ustawiłam powiększalnik. W kuchni się suszyło i obrabiano zdjęcia, a w łazience się wołało filmy. To trwało do godziny 19.00. Po 19.00 zamykałam zakład i nie wpuszczałam już klientów. I tak żyliśmy przez siedem lat, dopóki córka nie poszła do szkoły.

Z pewnością trudno było Pani oddzielić życie prywatne od zawodowego w tych warunkach.

W drugim pokoju toczyło się życie rodzinne. Jak była potrzeba, to w pokoju do fotografii mogłam co najwyżej przesunąć lampy na bok, żeby zrobić dodatkowe miejsce, ale potem trzeba było pamiętać, żeby przygotować pomieszczenie na kolejny dzień i posprzątać, żeby klient wchodził jak do profesjonalnego zakładu. Zresztą poza klientami przez mieszkanie przewijały się też inne osoby. W tamtym czasie miałam zazwyczaj po dwie uczennice, które szkoliłam w domu. To było bardzo trudne. Córka na przykład wiedziała, że musi być w drugim pokoju. Przychodziła do niej opiekunka i obie tam sobie siedziały. Nieraz do mnie zaglądała i wtedy często klienci zagadywali do niej, ale raczej była zdyscyplinowana. Zawsze było cicho, spokojnie, nikt z domowników się nie kręcił w czasie, gdy był u mnie klient.

(...)

Jak jest zorganizowane archiwum zakładu?

Każdy negatyw odkładałam do koperty i układałam według kolejności alfabetycznej, dzięki czemu mogłam później odszukać zdjęcie. Koperty podpisuję nazwiskiem i jeżeli na przykład robiłam pięć ujęć, to w kopercie jest pięć ujęć. Wszystko jest ułożone alfabetycznie, nazwiskami. Porządkuję zdjęcia w pudełkach oznaczonych dwiema pierwszymi literami nazwiska. Klient mówi mi kiedy mniej więcej było robione dane zdjęcie, a ja na tej podstawie jestem w stanie je odnaleźć. Rzadko się zdarza, żebyśmy czegoś nie znalazła.

Skąd pomyśl, żeby przechowywać negatywy?

Kiedyś była taka uchwała, że negatyw jest własnością zakładu. Poza tym klienci często wracali i chcieli zamówić dodatkowe odbitki, bo ktoś zamówił trzy sztuki, a potem potrzebował jeszcze kilka, albo klienci zrobili sobie jakieś zdjęcia pamiątkowe, komuś z rodziny się spodobały i chcieli dorobić kolejne. W pewnym momencie pomyślałam, że jeżeli negatywy i tak należą do zakładu, to ja będę je odkładać i tak to się zaczęło.

Klienci i klientki faktycznie wracają po odbitki?

Teraz jest coraz mniej takich osób. Bo jak ktoś ma zdjęcie, to je sobie bez problemu powieli sam. Ale zdarza się, że wracają ludzie, którzy w przeszłości mieszkali tutaj w okolicy, a po jakimś czasie gdzieś się wynieśli. Na przykład wyemigrowali i albo wracają do Polski na stałe, albo po prostu przyjeżdżają w odwiedziny. Często potrafią się do mnie wtedy zgłaszać po zdjęcia i prosić o odbitki.

(...)

WYBÓR PRAC PREZENTOWANYCH NA WYSTAWIE

Portret Celiny Osieckiej, lata 60.,
fot. Andrzej Tytus Osiecki

Autoportret w lustrze, między 1968 a 1975 r

Celina Osiecka z córką, Małgorzatą przed zakładem
przy ul. Zwycięzców 25, 1975-1979, fot. Andrzej Tytus Osiecki

WYBÓR PRAC PREZENTOWANYCH NA WYSTAWIE

Portrety wykonane przez Celinę Osiecką: Grzegorz Sobocki, Małgorzata Osiecka-Ciuhak, Jolanta Drobot, Jacob Jankowski, Paweł Sobocki

Budynek przy Francuskiej 1. W podcieniu widoczna gablota z fotografiami Celiny Osieckiej, fot. Andrzej Tytus Osiecki, po 1975 r.

Pytania o pliki w wysokiej rozdzielczości przeznaczone do publikacji oraz dodatkowe materiały prosimy kierować do Aleksandry Migacz
tel. +48 22 277 43 45
e-mail: aleksandra.migacz@muzeumwarszawy.pl

www.muzeumwarszawy.pl